

TE2024-uudistukseen valmistautuminen ja työllisyysalueen järjestämismuutosten selvittäminen

276/03.00.00/2022

TYÖELI 22.06.2022 § 34

Valmistelija Työllisyys- ja hyvinvointipalvelujen päällikkö Jaakko Leskinen,
puh. 03 4141 5234, jaakko.leskinen(ät)forssa.fi
Sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, p. 050 5965 155,
jarmo.pynnönen(ät)forssa.fi

Esityksessä julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskeva lainsäädännön ehdotetaan säädettäväksi uusi lakikokonaisuus liityntälakeineen työvoimapalveluiden järjestämisestä, jossa säädettäisiin kunnan järjestämistä työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä. Vastuu työnhakijoille sekä yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirrettäisiin kunnille vuoden 2024 loppupuolella. Työvoimapalveluiden järjestämistä siirryessä kunnille, kunnilla olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa työttömyysetuuksista syntyvään rahoitusvastuuseen järjestämällä työttömille palveluja, jotka johtavat tehokkaasti työllistymiseen avoimille työmarkkinoille. Valtion paikallisviranomaisina toimivat työ- ja elinkeinotoimistot lakkautettaisiin ja niiden nykyisin hoitamat tehtävät, joita ei ehdoteta siirrettäväksi kunnille, sijoitettaisiin valtionhallinnon sisällä uudelleen pääosin KEHA-keskuksen tehtäviksi. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostaisivat kunnille uuden valtionosuustehtävän. Sopimus työllisyysalueesta tulee toimittaa valtiolla lokakuun 2023 loppuun mennessä.

Uudistuksessa kuntien, jotka eivät täytä 20 000 työvoimapohjan kriteeriä tulisi muodostaa työllisyysalue yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Riittävän työvoimapohjan lisäksi edellytetään maantieteellisesti yhtenäistä aluetta ja työssäkäynnin sekä työmarkkinoiden osalta toimivaa kokonaisuutta. Näiden kriteerien perusteella luotaisiin edellytys riittävään suoritus- ja toimintakykyyn sekä perustuslailliseen yhdenmukaisuuteen ja oikeuksien turvaamiseen eri alueilla. Poikkeusmahdollisuus työvoimapohjaan koskee esityksessä tällä hetkellä 17 000 kokoista työvoimapohjan aluetta, mihin pitää olla painavat kielellisen alueen tai työssäkäyntialuetta koskevat perustelut. Tätä ei voitane seudulla soveltaa määrittelystä johtuen.

Forssan seutu muodostaa yhden työssäkäyntialueen ja työvoimaltaan se ei täytä uudistuksessa vaadittua 20 000 henkilön työvoimapohjakriteeriä, vaan jää yhteensä noin 14 200 henkilöön. Esimerkiksi Lounais-Hämeen kaikki seitsemän kuntaa, noin 18 800 työvoimapohja, tarvitsisivat vielä vähintään Loimaan kaupungin mukaan työllisyysalueeseen, mikä ylittäisi 20 000 työvoimapohjan rajan ollen noin 25 600 henkilöä. Loimaa ja Somero kuuluvat

Varsinais-Suomen maakuntaan, johon muodostuu myös alueen oma hyvinvointialueorganisaatio ja Urjala kuuluu Pirkanmaan kuntakokeiluun sekä vastaavaan HVA:seen. Loimaan kaupunki ei ole LHKK:n omistajakunta. Forssan seudun ja Riihimäen seudun alueet pystyvät yhdessä; noin 40 000+ työvoimapohja, sekä koko Kanta-Häme kokonaisuutena mukaan lukien Hämeenlinnan seutu, joka toteuttaa myös kuntakokeilua, pystyy luomaan kriteerin täyttävän työllisyysalueen. Maakunnan sisälle muodostuvat kokonaisuudet olisivat tarkoituksenmukaisia hyvinvointialueiden ja muiden viranomaisten toimialueiden mukaisesti, jotta ylimääräisiä sopimus- tai prosessi- sekä johtovastuunentetyjä ei tarvittaisi. Kanta-Hämeessä on tällä hetkellä 11 kunnan yhteinen TYP-palvelu, jossa myös kuntien sote-palvelut ovat mukana.

Uudistuksen osa-alueista ja kokonaisuudesta on esitetty kattavampi kuvaus TE2024-lausuntoa koskevassa asiassa.

Forssan kaupunki on vastaanottanut neuvottelupyynnön, jossa Riihimäen seutukunnan puolesta pyydetään neuvottelua TE2024-uudistukseen liittyen. Lisäksi Hämeenlinnan kaupungin kaupunginhallitus on 6.6.2022 käsitellyt asiaa siten, että ”onnistunut Te-palveluiden siirto edellyttää, että vuoden 2022 aikana selvitetään Kanta-Hämeen kuntien kanssa yhteiset tavoitteet ja yhteistyömahdollisuudet.” ja päättänyt, että ”valmistautuminen työllisyyspalveluiden siirtoon kunnalla käynnistetään elokuun alusta 2022.” Lisäksi LHKK on pyytänyt näkemystä seudulliseen valmisteluun viiden ja erikseen lisäksi kahden omistajakunnan osalta. Pyyntöjä yhteistyöstä voidaan pitää tarkoituksenmukaisina ja kaupungin tulisi pitää kaikki vaihtoehdot kestävän ratkaisun valmistelussa ja selvittämisessä esillä.

Kun otetaan huomioon merkittävä uusi kuntiin tuleva julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen valtionosuustehtävä, jossa siirtyy suuri määrä tehtäviä sekä henkilö- ja yritysasiakkaita kuntien palveltavaksi, sekä Kanta-Hämeessä oleva osaaminen ja mahdollisuus muodostaa ei pelkästään juuri ja juuri 20 000 työvoimapohjan kriteerin täyttävä, joka voisi myöhemmin päätyä selvitysalueeksi, vaan elinvoimainen asiakas- ja yrityslientinen lain hengen täyttävä palvelukokonaisuus, on pidettävä selvitetävänä vaihtoehtoina sekä 1) koko Kanta-Hämeen työllisyysaluetta, että mahdollisesti 2) Forssan seudun ja Riihimäen seudun tai jotain muuta yhdistelmää edellä mainituilta alueilta sekä vaihtoehtoa, jossa 3) olisi lisäksi kuntia kahden tai kolmen maakunnan alueelta.

Maakunnallisesti, alueellisesti tai seudullisesti kuntien toteuttaman valmistelukeskustelun aloittamiseksi olisi hyvä ajankohta elokuun alkuun 2022. Työllisyys- ja elinvoimautuskunta keskustelee ja päättää osaltaan TE2024-valmistelun aloittamisesta. Kaupungin valmistelun runkona voidaan käyttää Kuntaliiton viitekehystä uudistuksen valmistelun askelmerkeistä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Työllisyys- ja elinvoimalautakunta päättää merkitä edellä selostetun selvityksen tiedoksi ja esittää edelleen kaupunginhallitukselle, että Forssan kaupungin ensisijainen tavoite on koko Kanta-Hämeen kattava työllisyydenhoidon kokonaisuus. Mikäli jokin Kanta-Hämeen ulkopuolinen kunta haluaa olla valmistelussa mukana, ei Forssan kaupunki näe sille esteitä.

Seudun kunnat Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela ja Ypäjä voivat tehdä työllisyyden hoitoon liittyvää valmistelua yhteistyössä.

Päätös

Lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.